

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 93/17
V Luxemburgu 12. septembra 2017

Rozsudok vo veci C-589/15 P
Alexios Anagnostakis/Komisia

Súdny dvor potvrdzuje, že návrh európskej iniciatívy občanov, ktorý predložil grécky štátny príslušník s cieľom umožniť zrušenie verejného dlhu krajín nachádzajúcich sa v stave núdze, nemôže byť zaregistrovaný

Predmet takejto iniciatívy totiž nemá nijaký základ v Zmluvách

Podľa Zmluvy o EÚ môže minimálne milión občanov Únie pochádzajúcich aspoň z jednej štvrtiny členských štátov iniciovať výzvu Komisii, aby v rámci svojich právomocí navrhla normotvorcovi Únie prijať právny akt na účely vykonávania Zmlúv („európska iniciatíva občanov“). Pred začatím zbierania požadovaného počtu podpisov musia organizátori európskej iniciatívy občanov túto iniciatívu zaregistrovať u Komisie, ktorá preskúma najmä jej predmet a ciele. Komisia môže zamietnuť registráciu návrhu iniciatívy, najmä ak jej predmet zjavne nepatrí do právomocí Komisie predkladať normotvorcovi Únie návrh právneho aktu.

Pán Alexios Anagnostakis, grécky štátny príslušník, je iniciátorom návrhu európskej iniciatívy občanov s názvom „Milión podpisov pre solidárnu Európu“, ktorý bol preložený Komisii 13. júla 2012. Predmetom tejto iniciatívy je zakotviť do právnej úpravy Únie „zásadu stavu núdze, podľa ktorej ak je ohrozená finančná a politická existencia štátu faktom vrátenia nemorálneho dlhu, zamietnutie splatenia tohto dlhu je potrebné a odôvodnené“. Návrh iniciatívy odkazuje na hospodársku a menovú politiku (články 119 až 144 ZFEÚ) ako na právny základ na jeho prijatie.

Rozhodnutím zo 6. septembra 2012¹ zamietla Komisia registráciu návrhu pána Anagnostakisa z dôvodu, že tento návrh zjavne nepatrí do rámca jej právomocí. Pán Anagnostakis sa preto obrátil na Všeobecný súd Európskej únie s návrhom na zrušenie rozhodnutia Komisie. Všeobecný súd rozsudkom z 30. septembra 2015² zamietol žalobu pána Anagnostakisa, pričom usúdil, že vzhľadom na Zmluvy nemala Komisia právomoc navrhnúť normotvorcovi Únie, aby zakotvil zásadu, podľa ktorej musí byť možné zrušiť verejný dlh krajín nachádzajúcich sa v stave núdze. Pán Anagnostakis tak podal na Súdny dvor odvolanie s cieľom dosiahnuť zrušenie rozsudku Všeobecného súdu.

Rozsudkom z dnešného dňa Súdny dvor zamietla odvolanie pána Anagnostakisa a potvrdzuje tak rozsudok Všeobecného súdu.

Súdny dvor najskôr zdôrazňuje, že vzhľadom na význam európskej iniciatívy občanov ako nástroja, prostredníctvom ktorého sa občania môžu podieľať na demokratickom živote Únie, musí Komisii jasne odôvodniť každé rozhodnutie, ktorým sa zamietla registrácia návrhu iniciatívy. Vzhľadom na veľmi stručnú a nejasnú povahu dotknutého návrhu iniciatívy Súdny dvor potvrdil závery Všeobecného súdu, podľa ktorých bolo rozhodnutie v tomto prípade dostatočne odôvodnené.

Súdny dvor následne overuje právne odôvodnenie Všeobecného súdu v súvislosti s článkom 122 ods. 1 ZFEÚ, podľa ktorého môže Rada prijať v duchu solidarity medzi členskými štátmi vhodné opatrenia z hľadiska hospodárskej situácie. Podobne ako Všeobecný súd usudzuje, že toto

¹ Rozhodnutie Komisie C (2012) 6289 final zo 6. septembra 2012, ktorým sa zamietla žiadosť o registráciu európskej iniciatívy občanov „Milión podpisov pre solidárnu Európu“, predložená Komisii 13. júla 2012.

² Rozsudok z 30. septembra 2015, Anagnostakis/Komisia (T-450/12, pozri tiež TK č. 108/15).

ustanovenie ZFEÚ sa netýka opatrení, ktorých cieľom je v zásade zmierniť závažnosť finančných ťažkostí určitého členského štátu. Okrem toho Súdny dvor potvrdzuje, že toto ustanovenie nemôže slúžiť ako základ na prijatie opatrenia alebo zásady, ktoré v podstate oprávňujú členský štát, aby jednostranne rozhodol, že v celom rozsahu alebo sčasti nesplatí svoj dlh.

Pokiaľ ide o analýzu článku 122 ods. 2 ZFEÚ, podľa ktorého môže Rada poskytnúť členskému štátu, ktorý má ťažkosti alebo je vážne ohrozený závažnými ťažkosťami spôsobenými prírodnými katastrofami alebo výnimočnými udalosťami, ktoré nemôže ovplyvniť, finančnú pomoc Únie, Súdny dvor aj v tomto prípade potvrdzuje právne odôvodnenie Všeobecného súdu. Aj Súdny dvor tak usudzuje, že toto ustanovenie ZFEÚ jednak neumožňuje odôvodniť prijatie právnej úpravy o všeobecnom a trvalom mechanizme nevrátenia dlhu založenom na zásade stavu núdze a jednak sa týka výlučne finančnej pomoci, ktorú poskytuje Únia a nie členské štáty. Všeobecný súd tak správne konštatoval, že prijatie zásady stavu núdze nemôže spadať pod pojem pomoc, ktorú poskytuje Únia, keďže takáto zásada zahŕňa nielen dlh členského štátu voči Únii, ale aj dlh voči iným verejnoprávnym alebo súkromným osobám (vrátane členských štátov).

Napokon Súdny dvor rovnako ako Všeobecný súd konštatuje, že zásadu stavu núdze nemožno odôvodniť ani na základe článku 136 ZFEÚ, podľa ktorého Rada prijíma opatrenia na posilnenie koordinácie a dohľadu nad rozpočtovou disciplínou členských štátov eurozóny a na vypracovanie usmernení pre hospodársku politiku, pokiaľ ide o tieto štáty. Nič totiž nedovoľuje prijať záver, že by prijatie zásady stavu núdze malo za cieľ posilniť koordináciu rozpočtovej disciplíny alebo by vyplývalo z usmernení pre hospodársku politiku, najmä preto, že táto zásada by v skutočnosti viedla k tomu, že legislatívny mechanizmus jednostranného zrušenia verejného dlhu by nahradil slobodnú vôľu zmluvných strán zakotvenú v článku 136 ZFEÚ.

UPOZORNENIE: Proti rozsudku alebo uzneseniu Všeobecného súdu je možné na Súdny dvor podať odvolanie, ktoré sa obmedzuje len na právne otázky. Odvolanie v zásade nemá odkladný účinok. Ak je prípustné a dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Ak to stav konania dovoľuje, môže Súdny dvor vydať konečný rozsudok sám. V opačnom prípade vráti vec na rozhodnutie Všeobecnému súdu, ktorý je viazaný rozhodnutím, ktoré Súdny dvor vydal v rámci odvolacieho konania.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499